

Artea, literatura eta feminismoa. Hizkuntz- plastikoen eta hizkuntz-idatzien aniztasuna

24.Jun - 26.Jun 2019

Cod. L01-19

Mod.:

Face-to-face

Edition

2019

Activity type

Summer course

Date

24.Jun - 26.Jun 2019

Location

Bizkaia Aretoa-UPV/EHU

Languages

Basque

Academic Validity

30 hours

Organising Committee

Gipuzkoako Foru Aldundia
Diputación Foral de Gipuzkoa

Description

Zer espero da emakumeek gauzatutako lan sortzaileetatik, hauek edozein forma izanik instalazio artistikoa, lan performatiboa, idatzia, olerkia, ilustrazioa, bideoa...?

Eremu sortzailean orain arte emakumeek jorratutako gaiak eta gauzatutako lanak emakumeei zuzenduak zirela eta ondorioz bakarrik beraientzat interesgarriak zirela azpimarratzen zen. Gai intimoei buruz idazteak, norberaren gorputza lan tresna bezala erabiltzeak, etxe-eremuko gai eta tresnak erabiltzeak, amatasuna, maitasuna... bazirudien eremu femeninoa zela; beraientzat egina eta beraiei zuzendua. Ikastaro hau osatzen duten aurkezpenen bitartez, arte plastikoa eta literatura bateratuz, alde batetik ikuspegi honen garapenak kulturalki eta sozialki ekarritako aldaketak, eta bestetik, honek guztiak artista, sortzaile edo/eta idazleen artean erakarritako aldaketak aurkeztu nahi ditugu.

Hizkuntza anitz hauen bitartez, ikuspegi kritiko batetik, arte plastikoetan zein literaturan emakume sortzaileen ikuspena garatu egin da. Gauzatze modu desberdinak erabiliz, ikusiz, irakurritz, entzunez, ikutuz zein usainduz, mezuak igorri, gauzak kontatu eta konpartitzen dira. Eremu intimoa utzi eta gizartean aurkezten dira, guztientzat interesgarriak diren egoerak zalatzeko, hunkigarriak diren norberaren edo besteen bizipenak plazaratzeko, sentipenak konpartitzeko.... Azken finean izaki sortzaileak izateak, esperientzia estetikoak eta emozionalak bateratzeko aukera eskaintzen digu, norbera, gure ingurunea eta besteak hobeto ulertzeko lagungarria delarik.

Objectives

Ikastaro honen bitartez, ikuspegi kritiko batetik bai artean eta bai literaturan feminismoaren eremuan ematen ari diren joerak eta ekintzak ezagutzera eman nahi dira, gai konkretuetan arreta jarritz parte hartzaileen zentzu kritikoa pizten ahaleginduko gara.

Arteak komunikatzeko duen gaitasuna azpimarratu nahi dugu. Hizkuntzen aniztasunen eta berezitasunen onurak gizakiontzat zeinen aberasgarriak diren erakutsi nahi dugu. Hauen ulergarritasuna gizakien sentsibilitatearekin, interes eta hezkuntzarekin lotuta doaz eta ez soilik genero edo adinarekin.

Ulergarritasuna eta ikuspegi aldaketa suspertu nahi dugu, arte plastikoa eta literaturaren artean dauden loturak azpimarratuz. Ahozko zein idatzizko literaturak dituzten kodeak, gizakiek ohizko hezkuntzan gureganatzen ditugunak, artearen eremuan ematen diren adierazpenak ulertzeko baliagarriak izan daitezkeela erakutsi nahi dugu.

Emakumeen sortze lanen adierazgarritasunari eta aniztasunari ikuspena emango diegu, generoen arteko gatazka alde batera utzi eta interesa duten guztiei zabalduetako ikastaroa eraikiz. Gainera, aurkezpenetan eduki teorikoak eta praktikoak konbinatuz, adibidez parte hartzaileei ariketa txikiak planteatuz eta debateak sortuz, hartu-emana piztu nahi dugu.

Program

24-06-2019

09:00 - 09:15	Dokumentazio banaketa
09:15 - 09:45	Udako ikastaro, LAIDA ikerketa taldea eta eguneko hizlarien aurkezpena
09:45 - 10:45	“Feminismoa artean etxe-eremutik kanpo” Iratxe Larrea Príncipe UPV/EHU - Irakasle eta Ikerlaria
10:45 - 11:00	Break
11:00 - 12:00	“Emakumearen ikuspegia literatura garaikidean” Juan Kruz Igerabide Sarasola UPV/EHU - Irakaslea eta Ikerlaria
12:00 - 12:15	Break
12:15 - 13:15	“Euskal emakume artisten ikuspenaren garapena” Susana Jodra Llorente UPV/EHU - Irakasle eta Ikerlaria
13:15 - 13:30	Sintesia eta eztabaida

25-06-2019

09:00 - 09:30	Agurra, aurreko eguneko sintesia eta hizlarien aurkezpena
09:30 - 10:30	“Emakumearen rola gaur eguneko narrazioetan” Amelia Benito del Valle Eskauriara Autonomoa - Idazlea
10:30 - 10:45	Break
10:45 - 11:45	“Ekintza artistikoa, hizkuntza eta euskal nortasuna” Zaloe Ipiña Bidaurrezaga Autonomoa - Artista
11:45 - 12:45	“Emakumea, unea, gunea eta begirunea” Jon Martin Etxebeste UPV/EHU - Irakasle eta Ikerlaria
12:45 - 13:00	Sintesia eta eztabaida

26-06-2019

10:00 - 10:30 Agurra eta eguneko hizlarien aurkezpena

10:30 - 11:30 “Norberaren sorkuntz plastikoa”

Itziar Okariz Ijurco Autonomoa - Artista

11:30 - 11:45 Break

11:45 - 12:45 “Literatur teoria feministaren eta testuen arteko elkarrizketa”

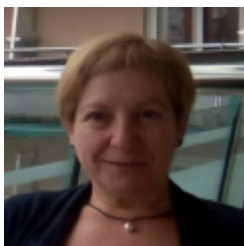
Iratxe Esparza Martin UPV/EHU - Irakaslea eta Ikerlaria

12:45 - 13:45 Sintesia eta amaiera

Directed by

Amelia Benito del Valle Eskauriaza

UPV/EHU, Bilboko Hezkuntza Fakultatea

Amelia Benito del Valle Eskauriaza (Bilbao 1960). Gizarte eta Komunikazio Zientzien lizentziatua Euskal Herriko Unibertsitatean. Montrealeko unibertsitateko Kulturarteko eta Nazioarteko Komunikazioan masterra eta Quebequeko unibertsitateko soziologian doktoretzaren eskolaritatea. Lehen Hezkuntzako Irakaslea gradua eta Informazio Zientzietan doktorea; horretan informazioaren erreproduzioa eta eleberri arrosan emakumezko rola aztertzen da. Nazioarteko aldizkari zientifiko batzuetan zuzendaria eta literaturaren buruzko lanak argitaratu ditu. Montrealeko unibertsitateko ikerketa taldeko partaidea eta irakaslea. Kongresu, Jardunaldi eta Mintegi ugaritan hartu du parte, hizlari nahiz batzorde zientifikoetan. Gaur egun, EHUko Bilboko Hezkuntza Fakultateko Literaturaren eta Hizkuntzaren Sailaren irakaslea eta LAIDA ikerketa taldearen kidea.

Susana Jodra Llorente

UPV/EHU, Arte Ederren Fakultatea

Susana Jodra Llorente (Sopelana, 1971) Arte Ederretan Lizentziatua UPV/EHU, Masterra Berlineko HDK-n burutu zuen eta Arte Ederretan Doktorea UPV/EHU da. Bere jarduera artistiko-ikertzailea eta irakaskuntza inprimatzeko teknika analogiko eta digitalean oinarritzen da, serigrafari arreta berezia eskainiz. Bakarka eta taldeko erakusketetan parte hartu du nazio eta nazioarte mailan: Berlin, Berna, Tainan... Patricia Schneider artista suitzarrarekin Modulares proiektu artistikoan dihardu. Argitalpen anitzetarako ilustrazioak eta idatziak argitaratu ditu ere (Grabado y Edición aldizkaria, Insula aldizkaria, Pott banda liburua...) Gaur egun UPV/EHUko Arte Ederren Fakultateko Irudigintza Sailan irakaslea da eta Graduetan zein Ikerketa eta Sorkuntza Artean Masterrean eta Zeramika:Arte eta Funtzioa Masterrean irakasten du. Bernako Hochschule der Künste-ko inprimaketako sailarekin lan egiten du. LAIDA (Literatura eta Identitatea) ikerketa taldeko kidea da.

Teachers

Iratxe Esparza Martin

UPV/EHU, Hizkuntzaren eta Literaturaren Didaktika

Iratxe Esparza Martin (Santurtzi, 1972) es Licenciada en Filología Vasca y Doctora en Literatura Comparada y Estudios Literarios por la Universidad del País Vasco. Tras una estancia en la Universidad de La Plata, presenta su tesis doctoral sobre la transformación de la identidad analizando las diferentes manifestaciones del sujeto postmoderno de la narrativa vasca del siglo XXI. Además de publicar numerosos artículos y capítulos de libro sobre la literatura vasca contemporánea desde el punto de vista de la sociología de la literatura y de la crítica literaria feminista, complementa la trayectoria investigadora con su participación en diversos cursos y congresos. Actualmente es profesora en el Departamento de Didáctica de la Literatura y la Lengua de la Facultad de Educación de Bilbao (UPV/EHU).

Juan Kruz Igerabide Sarasola

Juan Kruz IGERABIDE SARASOLA Adunan jaio zen (Gipuzkoa) 1956an. Zenbait urtean lehen eta bigarren hezkuntzako irakasle izan ondoren, Euskal Herriko Unibertsitateko irakasle jardun da Euskal Filologia sailean. Mikel Laboa Katedraren zuzendaria ere izan da aipaturiko unibertsitatean. Haur eta gazteentzat idatzi du gehienbat, eta baditu zenbait lan helduentzat ere, hala poesian nola prosan. Haur literatura ikertuz, besteak beste saiakera bat idatzia du (Bularretik mintzora, Erein, 1994).

Zaloa Ipiña Bidaurrezaga

Zaloa Ipiña Bilbon jaiotako (1986) disziplina anitzeko artista da. Arte Ederretako ikasketak burutu zituen UPV/EHUn eta ondoren A Coruñaara joan zen arte grafikoen inguruko masterra egitera. Ezintasun sozialak eta, aldi berean, pertsonalak diren ezinak, azken proiektu artistikoen abiapuntua bilakatu dira. Arte sorkuntzarako zenbait beka jaso ditu, Bilbaoarte Fundazioan edo Bizkaiko Foru Aldundiaren; hala nola, Bartzelonako Centre D'art Contemporani Piramidón-en izandako egoitza artistikoa. Banakako erakusketen artean nabarmentzekoak dira: Fuenlabradako (Madril) Centro de Arte Tomas y Valiente

(2019), Durangoko Arte eta Historia Museoa (2018), BilbaoArte Fundazioa (2017), Bilboko Rekalde Aretoa (2016) edo Reuseko Antoni Pinyol galeria (2016) galeria (2014). Taldeko erakusketei dagokionez aipatzekoak dira, hala nola, Vitoria-Gasteizko TalKa galeria, Guggenheim Bilbao Museoa (Eginberri 2017) edo Zaragozako A del Arte galeria.

Iratxe Larrea Príncipe

Iratxe Larrea Príncipe (1972) UPV-EHUko Arte Ederretako irakaslea da. 2007 urtean bere lanarekin lotuta dagoen tesia *El significado de la creación de tejidos en la obra de mujeres artistas* argitaratu zuen. Bere lana eta emakume artisten gaiaren inguruan hainbat konferentzia eman izan ditu, hain zuzen ere, Tabakalera (2016), Donostian, Espacio Fabbrica, Bolonia, Italian (2010), Euskadi Irratian (2009), Museo Marítimo de Asturias (2008), Asturiasen edo Troconiz SantaColoma Fundazioan (2004). Hala nola, tailerrak eta mintegiak prestatu izan ditu Bilboko Arte Ederretako (2001/2010) eta Guggenheim Museorako (1999/2001). Bestaldetik, bere lana estatu mailan eta atzerrian erakutsi du ARCO, Madrilen, ARTFAIR, Colonian, ARTEBA, Buenos Airesen, ART MIAMI, Miamin, THE ARMORY SHOW, New Yorken, ARTE LISBOAn edo Bilboarte Fundazioan, Bilbon, beste lekuren artean.

Jon Martin Etxebeste

UPV/EHU, Didáctica de la lengua

Jon Martin Etxebeste es un bertsolari que imparte clases en la Facultad de Educación de Leioa. Licenciado en Publicidad y Relaciones Públicas y graduado en Educación Infantil, ha trabajado en diversos medios de comunicación y ha sido profesor en varias escuelas. Tiene dos libros y tres discos publicados.

Itziar Okariz Ijurco

Itziar Okariz (Donostia, 1965). Arte Ederretan lizentziatua UPV/EHU, 1990. Bere formakuntza Artelekun eta Bartzelonan, Berlinen edo Dusseldorfren eginiko egonaldietan osatu zuen. Nazioarte mailan esaguna

den artista bideo eta argazkien bitartez, doilorkeria eta plazerraren arteko anibalentziarekin jokatzuz, gorputzaren gaiaren inguruan lan egiten du. Performancea baliabide esanguratsuena izanik eta bere burua tresna bezala erabiliz, mundu femeninoaren inguruko narrazio kritikoa azaltzen digu. Sari, beka eta erakusketa anitzak izan ditu bai estatu eta bai nazioarte mailan: Gure Artea Saria 1995, Botín beka 2000, Whitney Independent Studio Program New York 2001,... erakusketak Berlín, Barcelona, Japonen, Bruselas... Bere lana arte bildumetan aurkitu dezakegu.

Registration fees

REGISTRATION	UNTIL 31-05-2019	UNTIL 24-06-2019
GENERAL	81,00 EUR	95,00 EUR
REDUCED FEE	48,00 EUR	-
REGISTRATION EXEMPTIONS	20,00 EUR	20,00 EUR
COURSES FOR EVERYONE	48,00 EUR	-
SPECIAL FEES	48,00 EUR	-
AEK members	71,25 EUR	-
ELKAR fellow members	71,25 EUR	-
Euskaltegis IKA	71,25 EUR	-

Place

Bizkaia Aretoa-UPV/EHU

Avenida Abandoibarra, 3. 48009- Bilbao

Bizkaia